

אשר במקום שאתה מוצא גדולתו אתה מוצא ענותנותו. שהשמה בעמונו ועו וחדוה במקומו. אתה גבור לעולם ה' ברכו ה' מלאכיו גבורי כח, עושי דברו לשמוע בקול דברו. ברכו ה' כל צבאיו משרתיו עושי רצונו, ברכו ה' כל מעשיו בכל מקומות ממשלתו, ברכי נפשי את ה' הלליו.

ואם למעל פה נברא, לזכות למדת הענוה והשמה כדי שתעלה בינו מדת הגבורה העליונה, לדמות צורה ליוצרה. ואשים דברי בפני ובצל ידי כסיתך לנסע שמים וליסוד ארץ ולאמר לציון עמי אתה, כמה דאנא במילולא דילי בראנא שמאי וארעא. אוף הכי את במילולא דילך עלמין יתן מתבריאן. ולא בעמל ולא ביגיעה ברא הקב"ה את עולמו, כ"א בשעשועי עולם, בהשקט ושאנו. באור הגנוז של קדושת שבת קודש, שבת מנוחה. מתנה טובה שיש לי בבית גנוז שאני מבקש ליתנה לישראל אמר ה' לנאמן ביתו, לך והודיעם, שנאמר לדעת כי אני ה' מקיישכם. ולולא החטא שגרם לא היה שום עמל בעולם, והיה הכח הכמוס עומד במילואו וטובו, והעבודה של הגן אשר בעזרן ושמירתו בלא זיעת אפיים, כ"א בחזות לב ושעשועי עולמים היתה נמשכת, שמקומה בעולם היא עבודת הקודש אשר בבית קדשנו ותפארתנו שאינה בכלל מלאכה ועבודה כלל, כ"א עונג ומשועל הארץ, ולא אותי קראת יעקב כי יצעת בי ישראל. ושאיפתנו התדירית הקבועה בנשמתנו הישראלית היא להביא לנו ולעולם מנוחת עולמים, יום שכולו שבת, או תענג על ה', ייתן לך משאלות לך, והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי ה' דבר.

הענוה השמחה והגבורה (לשבת בראשית)

שלשה למודים כלליים נובעים מיסוד שלש מדות שרשיות מתגלים בעולם, כל אחד בתקופה מיוחדת, ותיקון העולם תלוי בהתאחדותם התמימה. ואלו הם: הלמוד הראשון הוא למוד הענוה, ויסודה העליון לאהבה אותה, ולעומתה הרחקת הגאוה. למוד זה נתגלה בשרשן של קדושת ישראל, מנוחלת מאבותינו, והשרשה ביסודה של תורה וביסוד מלכות ישראל. ואנכי עפר ואפר, ונחננו מה, ואנכי תולעת ולא איש.

מדה אלהית עליונה זו שהיא מקור לכל גדולה ולכל תפארת, לכל גבורה, ולכל קדושה, מתעלמת היא ומסתרת, ומפרק לפרק חזרה ונעורה. נתעוררה בפיקים שונים והולידה טובה וברכה בכל עת הופעתה, בחיי היחיד ובחיי הציבור, כשהיא לקוחה בכל אמיתתה, בכל הודה וזיוה, חינה וגבורתה, הדרה ותפארתה.

הלמוד השני הוא למוד השמחה בכל טהרה ובהירותה, ולעומתה הרחקת הצענון. אור עולם זה נסתתר הרבה מאוד ביחוד ע"י חשכת הגלות, וחזר ונתעורר בלימודיו היסודיים ע"י גילוי אלהי של האר"י ז"ל ותלמידיו, ונסתתם ע"י הרבה קטיגורים ונככי לב שבאו לזהם את המדה העליונה והקדושה הזאת, הנושאת בחובה את הסגולה העליונה של רוח הקודש. וחזרה ונעורה ע"י גדולי החסידות, ועדיין היא הולכת ומתעלמת מתוך המחשכים של היציות הרעות, הפפירות הבזויות, וכל ענני האופל של כל שקרני עולם, המביאים את החושך ואת העצבות בכל טומאתה, בכל מרירות ארסה המזוהם, לשקץ את הנשמות, הרוחות והנפשות, ולחבל גם את הגופות בקלקלתה.

הלמוד השלישי, הוא למוד הגבורה בכל יפעת הודה וסגולת תפארתה, ולעומתה שנאת החלישות, והרחקת פעמיה מן החיים וכל סעיפיהם.

אלה שלשת האבות של המוסר העליון, כשהם מתחברים חבור מתאים וממוזג יפה מכל מדת הגודל, האורך, הרוחב, העומק והגובה שלהם, הרי הם מגלים את תפארת האדם, תפארת ישראל ותפארת כל היקום, כל היצור מראשית עד אחרית, את תפארת חי העולמים כרוך הוא לעדי עדי, וכל הפאר והנוי של כל כשרון רוח הולך הוא ומתעטר על ידם בעילוי אחר עילוי.